

הנהיח

*) ואבז אכתוב לו מס שקשה לי
גמ' בג"ל דמקשינן (בדף ס"ט)
ומחזרה תיכנס לעבר. דהא שם
פריך גמ' דניחא אחי לו ואסקי'
ומחזר דרבנן סברי ולר בחמי שפחה
טולר בחמי כהסה. וא"כ איך ניחא
דמחזרה תיכנס לעבר. סא כהב
דחמלא לו ואסקי' ותי' דמחזר
שם לא טיך במחזרה וז"ע. פ"כ :

נ) ורא"ה ברורה לדבריו
בג"ל חמסכה
יבמות (דף מ"ה) דאמר רבא
או גלי או נסיב בת מיך.
ופירש"י דאסור במחזרה.
ולכאורס לפי דעה רש"י
דלריך גירוח. א"כ הוי גר
ומותר במחזרה. וכן קיי"ל.
ולפי מ"ס אחי שפיר דאיכא
למימד דלא איירי שם
בטולר מן הנכרי סבא על

נח ישראל. רק כגולד מן הפגז סבא על בת ישראל דלא לריך
גירוח כמ"ס לעיל. ואפילו לפי רש"י דאיירי במה כגולד מוכרי
סבא על בת ישראל. מ"מ י"ל דרבא לשיטתו. דסובר דפטול
טחים משום סכר וקפחה נפחטו בהם ומחילא א"ל גירוח.
לכן אסור במחזרה. ופשוט. אמנם מה שהקשינו אי אמרינן
דלריך גירוח יב' מותר במחזרה כאשר גר אינו טוח לי.
דמ"מ שאני גירוח דירי' מוכרי גמור ואין לדמותו לגרים דעלמא.
ודאי' לזה חמה דאמרינן בכטורות (דף מ"ז) לפנין כטור שטולר
מן לוי' שהעבירה מוכרי' דפטור מה' סלעים. דלא חמשי'
למ"ד אין מזהמין טולר. אלא אפילו למ"ד מזהמין מ"מ פטור
דלא פטול מקרי. ועיין פוס' שם פ' מזהמין היינו דשדינן ל'
בחר הנכרי ולהכי הולך כשר ומשמע דוקא ליה שנחשברה
מוכרי פטור. אבל ישראלית שנחשברה ומוכרי חייב בה' סלעים.
ולכאורה קשה א"כ ניחא דלריך גירוח משום דבחר הנכרי שדינן
לי' ולא רמי' חיובא עליה ואחו בודאי ג"כ פטורה דלא מסקרה
כלל אפי' בולד מ' ישראל. א"כ אחי חייב כהן יומר משאר
גרים דעלמא דפטורים והוא יחייב. ולכן מוכח דיש חילוק
ביניהם :

מאי דאזיל טוא חמסנה. ואי ניחא דלריך גירוח ועדיין נכרי
טוא קדם שנפגייר איך חמסנה. ולק"מ דמלך מקום חמסנה.
דיכול ליקח כס ישראל אחר גירוח. משא"כ במחזר שאין לו
תקנה. ולפ"ז נ"ל ברור כיון דבוכחמי דלריך גירוח. וקדם
גירוח הוי נכרי. א"כ נגיד דלאו דנין א"כ מ' ישראל היא סבא
או מוכרי והרוב מסייע דמוכרי היא והיא נכריה שפיר חולין
בחר חד רובא. דזה לא מקרי ליוחסין. דארבא אנו מחזיקין
לחיה לנכרי' גמור. ואסורה לנא בקבל קדם גירוח ובודאי
סני חד רובא. זה נראה לפי שני"ד לאלכה ולמפסה דאחא "ו
שריא לנפשא לישראל אחר שנפגייר. ואין לתש' לטום פטול
כלל. כ"ד אהבו אר"י דורש שלום פורטו באהבה פום אהבה
בלתי סרס :

הק יעקב

סימן ג.

וזאת חשבוני שנית דתגאון הגי' על ענין הגי'.

א) ע"כ דבר מ"ס כבוד סדרם גלוט דיל' דלריך גירוח.
ונראה דעמו להסמיר שפ"י דברי יום' ורש"י. ופ"ס
חוכמה"א בספירת דברי רש"י כתב מסכת' הרימה ליישב נסיו
טעם לחלק בין טולר מן הנכרי לטולר מן הפגז דאין לו מ"מ.
ואם כי לכאורס קשה לחלק בין הנפשי' אשר בדיבור אחר
נאמרו נכרי' ועבד הולך כשר. גם היאך כהב רש"י בפשוט
להוכיח דלא מכוז עבד הוא. הואיל ובנכרי' ועבד הולך כשר.
דילמא כמו בנכרי' לריך גירוח ס"ה נעבד לריך שחזר. מ"מ
איכו דתיק ומוקי אלפשי' כדי ליישב ספירות דברי רש"י :

ב) ולענין דנראה דאין ראי' מדברי רש"י לומר דלריך
גירוח. דנראה דרש"י לא כהב כן. רק לפוס'

מאי דאשפטינן רבינא דכן נכך סבא מ' ישראלית קרוי ביק דלא
ניחא דנמשך אחר אביו הנכרי דמשיב לא הוי מחזר לפוס' כו"א
ו. דאי נמשך אחר אחו' ישראלית הוי פטור. פ"כ כהב רש"י
שפיר דלריך גירוח. אבל לפי המבקנא אפי"ג דנמשך אחר אחו'
לא הוי מחזר מה"מ לומר דלריך גירוח. וכן משמע מרש"י
בכטורות (מ"ז) בסוגיא דלוי' שילדה ד"ה דאי עברה מוכרי אין מ"מ
לנכרי לגבי ישראל. משמע להדיא אפי"ג דאי' לי' מ"מ
לגבי ישראלית אין לו מ"מ. דמשמע שפס"י כי יסור א"כ נכ'.
משמע תיקב נקרא בך. ומכ"ש לדרשה דוילדה לו משמע דלא
קרינן ב"י וילדה וכו' סיבך ישראל :

ג) והנה לפי מה שכתבו חוס' הא דפשיטא לבגמ' דלרש"י
הוי מחזר בנכרי ועבד כהא על בת ישראל טוא
משום דס"ל אין קידושין תופסין בחייבי לאוין ויש מחזר מחייבי
לאוין. ובגה לפי מ"ס הטום ליישב דברי רש"י. דמש"ס הולך
לומר דס"ל כרטיק דהולך מחזר. משום דהא טולר כשר סולך
אחר הנכרי. אבל שפסא דקסבר טולר מחזר א"כ הולך אחר
אחו. וכפי ספ"י שפשוט טוא משום דלריך גירוח. וכל און שלא
נפגייר הוי נכרי ולא חיישינן א"כ נכרי. טוכח פ"כ דלרש"י
דכוי מחזר ודאי דאזיל גירוח. דאל"כ עדיין לא הוסי' למ"ד
דס"ל כר' עקיבא. וכיון דהא דכוי מחזר לרש"י כהא טעם
דרש"י לשיטתו דס"ל אין קידושין תופסין בחייבי לאוין א"כ
מנ"ל לדין דקיי"ל הולך כשר דלריך גירוח דלמא כמו דלרש"י
לא לריך ס"ד לדין למ"ד הולך כשר. והא דלא הוי מחזר
משום דאין מחזר מחייבי לאוין :

ד) והנה ראי' בטוב מכתב מפני' סדרה כנאון ש' שכתב
דהא דלריך גירוח תליא בפלוגתא אי מזהמין אח
טולר. ופי"כ אפילו למאן דס"ל טולר מחזר י"ל דלריך גירוח.
אמנם מדברי חוס' בג"ל אשר עיקר פסנין דלריך גירוח נובע
מו. מוכח לכדיא דלמאן דס"ל טולר מחזר ל"ל גירוח. אך
באחם קשה על חוס' מטיבא פשיטא לכו לומר דלמאן דס"ל
טולר כשר ס"ל דלריך גירוח. כיון דלמ"ד טולר מחזר ודאי
לא לריך גירוח לפי פ"י. וז"ל דכחט כן ליישב דברי רב"י
והו

ה וזהבין דברי חז"ל נראה לפי שני' שפ"י מה שכתבתי לעיל

דלכך שדינן לי' בחר הנכרי משום דאי' לי' חיים.
ומכאור ביבמות דרב' בגיזון אי' לאו חיים. אבל בגירוחן ליה
לאו חיים. ואינו נחייסם אחר אביו. ולפ"ז א"ש דגירוח לריך.
משום דכל זמן שלא נפגייר עדיין נחייסם אחר אביו. דבגיזון
אי' לאו חיים. אבל כשנפגייר חו ליה לאו חיים. ומחילא
אחר גירוח שדינן לי' כחר אימי' והוי כ' ישראל גמור ודינו
כנכור ישראל וחייב כפידיון ואסור במחזרה ג"כ מה"ס. כיון
דינו כ' ישראל גמור. וכ"כ ברשכ"א יבמות (דף כ"ב) ד' ישראל
הוא. פ"י"ש. וכוונתו דלא הוי דינו כגר רק לאחר גירוח הוי
כ' ישראל גמור דלי' לי' אב' לשד'י' במרי' דבגירוחן ליה לאו
חיים. וזה דעת סר"ן בס"ס טערה יוחסין שחילק בין גר שבא
פל בת ישראל דמותר הכן במחזרה ובין נכרי שבא על בת
ישראל דאסור פ"י"ש. ולכ"ל א"ש בטוב טעם ודעה. דכיון
דהא גירוח כה עלי'ס. דלמשפוחס לבית אבותם קרינן ב"י
דהא ישראל הוא. ושדינן לי' אחריו וכו' דינו כמו אביו אגר
דמותר כמו כן הוא טולר. אמנם בטולר בגיזון ולאחר שנפגייר
לי' לי' חיים כ"ל וכו' כמו שאין לו אב' ושדינן לי' אחר
אימיו ומחילא הוי כ' ישראל גמור ואסור במחזרה חס ברור ודוק :

ז) והנה ברשכ"א הוי כ' ישראל גמור ודינו כ' ישראל

גמור. וכוונתו דלא הוי דינו כגר רק לאחר גירוח הוי
כ' ישראל גמור דלי' לי' אב' לשד'י' במרי' דבגירוחן ליה לאו
חיים. וזה דעת סר"ן בס"ס טערה יוחסין שחילק בין גר שבא
פל בת ישראל דמותר הכן במחזרה ובין נכרי שבא על בת
ישראל דאסור פ"י"ש. ולכ"ל א"ש בטוב טעם ודעה. דכיון
דהא גירוח כה עלי'ס. דלמשפוחס לבית אבותם קרינן ב"י
דהא ישראל הוא. ושדינן לי' אחריו וכו' דינו כמו אביו אגר
דמותר כמו כן הוא טולר. אמנם בטולר בגיזון ולאחר שנפגייר
לי' לי' חיים כ"ל וכו' כמו שאין לו אב' ושדינן לי' אחר
אימיו ומחילא הוי כ' ישראל גמור ואסור במחזרה חס ברור ודוק :